

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

วิวัฒนาการการขนส่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบไปในหลายๆ ด้าน เพื่อให้มีความสอดคล้องต่อการพัฒนาของประเทศ ลักษณะของการขนส่งโดยทั่วไปจะมีด้วยกัน 2 รูปแบบ คือการขนส่งผู้คนและการขนส่งสินค้าต่างๆ ซึ่งมีจุดประสงค์ที่เหมือนกันคือให้เกิดความรวดเร็วในการเคลื่อนย้ายและตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในการเคลื่อนย้ายให้ได้มากที่สุด ในการขนส่งคนได้มีการพัฒนารูปแบบของการขนส่งอยู่ตลอดเวลาในลักษณะของระบบขนส่งสาธารณะและการเดินทางด้วยรถส่วนบุคคลโดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ มาใช้เพื่อให้ระบบการขนส่งนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การนำระบบ GPS มาติดตั้งในรถแท็กซี่ในการติดตามการให้บริการหรือการก่อสร้างโครงการรถโดยสารประจำทางด่วนพิเศษ เป็นต้น ซึ่งผลของการพัฒนาที่ได้ย่อมส่งผลดีโดยตรงต่อผู้คนทั่วไปที่ต้องเดินทางในการทำกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละวัน

การขนส่งสินค้านับเป็นรูปแบบการขนส่งอีกอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องด้วยประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีผลผลิตภายในประเทศที่หลากหลายและมีการส่งออกสินค้าออกที่ทำรายได้ให้ประเทศเป็นอย่างมาก ตลอดจนอุตสาหกรรมต่างๆ ที่มีการผลิตในประเทศไทยก็มีมูลค่าการส่งออกภายในประเทศที่มากมายเช่นกัน การพัฒนาระบบของการขนส่งสินค้านี้จึงมีความสำคัญในการทำให้สินค้าใดๆ ถึงมือผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและผู้ผลิตสามารถที่จะกระจายสินค้าได้ตามที่กำหนด การศึกษาในเรื่องของการขนส่งสินค้านี้จึงถือเป็นเรื่องสำคัญในการที่จะทำได้วิธีการที่เหมาะสมในการนำไปปรับใช้ในระบบการขนส่งต่อไป

การศึกษาในเรื่องการสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้า (Commodity Flow Survey: CFS) เป็นอีกหนึ่งวิธีการที่มีความสำคัญในการพัฒนาการขนส่งสินค้า วิธีการดังกล่าวจะใช้วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลการเคลื่อนย้ายสินค้าต่างๆ เช่น จุดต้นทาง-ปลายทาง, น้ำหนักและมูลค่าของสินค้านี้ รูปแบบในการขนส่งสินค้า เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาด้านโลจิสติกส์ของประเทศ เช่น นโยบายด้านการคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง การประเมินประสิทธิภาพของการขนส่ง การกำหนดจุดพิกัดน้ำหนักรถบรรทุก ตลอดจนการวางแผน

ด้านสถานประกอบการโลจิสติกส์ เช่น จุฬารวมการกระจายสินค้า สถานียขนถ่ายสินค้าในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศ

การสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้าดังกล่าวได้มีการสำรวจและเก็บข้อมูลการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2550 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สศช.) โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ทราบถึงรูปแบบในการเคลื่อนย้ายสินค้าต่างๆ ภายในประเทศจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ทั้ง 4 ไตรมาส แยกเป็นข้อมูลที่ขนส่งสินค้าเข้าสถานประกอบการและออกจากสถานประกอบการ สถานประกอบการที่สำรวจจะเป็นสถานประกอบการที่มีคนทำงานตั้งแต่ 11 คนขึ้นไปทั่วประเทศที่ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามการจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตามมาตรฐานสากล (International Standard Industrial Classification of All Activities: ISIC Rev.3) ซึ่งในการสำรวจจะสำรวจเพียงบางประเภทกิจกรรม จึงส่งผลให้ข้อมูลของสินค้าบางประเภทไม่ได้อยู่ในขอบเขตของการสำรวจในครั้งนี้ (Out-of-Scope Data)

ในการสำรวจข้อมูลการเคลื่อนย้ายสินค้าหรือการสำรวจข้อมูลโดยทั่วไปมักจะมี ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการสำรวจอยู่เสมอ ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการสำรวจข้อมูลจะพบได้ ในทุกๆ ขั้นตอนของการสำรวจ นับตั้งแต่การวางแผนการสำรวจ การกำหนดตัวอย่างที่จะใช้ในการสำรวจ วิธีการในการสำรวจ ตลอดจนการประมวลผลสำรวจ ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลของการสำรวจที่ได้ กล่าวคือหากตัวอย่างที่สำรวจได้นั้นไม่ได้เป็นตัวอย่างที่ดีของประชากรหรือเกิดความโน้มเอียงในกระบวนการสำรวจข้อมูล หากนำข้อมูลที่สำรวจได้ไปใช้ต่อก็อาจจะเป็นข้อมูลที่ผิดหรือส่งผลกระทบด้านอื่นๆ ได้

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาความคลาดเคลื่อนจากการสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้าในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2550 เพื่อให้ทราบถึงความคลาดเคลื่อนในลักษณะต่างๆ และจะเป็นประโยชน์ที่สำคัญในการพิจารณาการวางแผนการสำรวจข้อมูลด้านอื่นๆ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1) เพื่อศึกษารายละเอียดข้อมูลการสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้าในประเทศไทย
- 2) เพื่อศึกษาความคลาดเคลื่อนของการสำรวจข้อมูลการเคลื่อนย้ายสินค้าในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นวิเคราะห์เกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการสำรวจข้อมูล การเคลื่อนย้ายสินค้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550 ในลักษณะต่างๆ

1.4 ขั้นตอนการศึกษา

- 1) ทบทวนการศึกษาในเรื่องของการสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้าในประเทศสหรัฐอเมริกา ในเรื่องข้อมูลที่อยู่นอกเหนือขอบเขตการสำรวจ
- 2) ศึกษาเกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนของการสำรวจข้อมูลในลักษณะต่างๆ
- 3) รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่จะนำมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์
- 4) วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงข้อมูลการสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้าในประเทศไทยปี พ.ศ. 2550
- 2) สามารถเปรียบเทียบผลของการสำรวจข้อมูลการเคลื่อนย้ายสินค้าในประเทศไทยปี พ.ศ. 2550 กับแหล่งข้อมูลอื่นๆ
- 3) สามารถวิเคราะห์ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการสำรวจข้อมูลการเคลื่อนย้ายสินค้าในลักษณะต่างๆ
- 4) สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาการสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้าในครั้งต่อไป

1.6 ลำดับการนำเสนอในวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเนื้อหาหลักออกเป็น 6 บท ได้แก่

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงที่มาและความสำคัญของการศึกษา วัตถุประสงค์ ขอบเขตและขั้นตอนของการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และลำดับการนำเสนอในวิทยานิพนธ์

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงวิธีการสำรวจข้อมูลการเคลื่อนย้ายสินค้าและความคลาดเคลื่อนของการสำรวจข้อมูลในลักษณะต่างๆ

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย กล่าวถึงขั้นตอนต่างๆในการศึกษา ประกอบด้วย ความเป็นมาของการสำรวจข้อมูลการเคลื่อนย้ายสินค้าในประเทศไทย และแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้า พ.ศ.2550 จะเป็นการสรุปข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการสำรวจ

บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึงการวิเคราะห์ความคลาดเคลื่อนของการสำรวจข้อมูลในลักษณะต่างๆ แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลอง การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลอง การคัดเลือกแบบจำลองและผลการวิเคราะห์

บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา กล่าวถึงสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ